

TOMMY

Instruktør: KEN RUSSELL

Ken Russells hang til det bizarre, hans laden hånt om alt det, der kaldes god tone, gør, at han aldrig laver en kedelig film, noget engelske filmfolk ellers i sjældnen grad mestrer. Rockoperaen »Tommy« (fra 1969) er i Russells filmversion ikke nogen undtagelse: effekt dynges på effekt, og hvis øret undervejs trættes af den lidet nuancerede musik, så sørger Russell med et konstant bombardement af visuelle effekter for at fastholde opmærksomheden, fra begyndelsens sæbereklame-karikerende sekvenser til slutningens apokalyptiske op-hobning af legemer i et samfund, hvor alle er gået amok. Filmen følger den spinkle historie om Tommys lidelser, triumf og undergang i Roger Daltreys sære fremtoning, men det er Tina Turners »Acid Queen«, der er filmens kup. (Tommy - England 1975). P.C.

ULVEN

Instruktør: TOLOMUSJ OKEJEV

»Ulven« er lige som Mikhalkov-Kontjalovskijs debutfilm, »Den første lærer«, produceret af Kazakhfilm Studio i det kasakhiske USSR. Kontjalovskij er medarbejder på denne films manuskript, og filmen er fortalt i samme roligt episke, effektskyende stil, som Kontjalovskij selv desværre siden forlod. »Ulven«, som er Okejevs tredje film, fortæller i smukt fotograferede (men i Posthus Teatrets 16 mm-kopi desværre alt for grønlig) billeder om drengen Kurmash, som i tiden omkring århundredeskiftet vokser op hos en barsk onkel og en rar bedstemor. Han tager en ulveunge til sig og tæmmer den, i hvert fald tilsyneladende. Men filmens morale falder ikke ud i overensstemmelse med den ortodokse sovjetideologi: ulven lader sig i sidste instans ikke tæmme. Den er natur, og natur lader sig ikke tvinge, viser filmen. Ulven skambider drengen til slut, og imens kommer øvrigheden og henter drengens anden ven, det lille bondesamfunds eneste politiske aktionist, som tror han kan ændre menneskenaturen og samfundsordenen. Filmen har held til både at fungere som børnefilm, dyrefilm (med glimrende ulveoptagelser), etnografisk film samt som en stiltfærdig filosofisk fabel om natur og kultur. (Ljutjy - USSR 1974). P.S.

ÆGGET ER SKØRT

Instruktør: HASSE ALFREDSSON

Hasse Alfredssons »Ægget er skørt« betegner en konsekvent udvikling af stilen (humoren) og tematikken i Hasse-åttage's fire første film: Tragikomikken er her blevet så desperat, at latteren ikke kun momentvis, men næsten uafbrudt bliver siddende i halsen. Humoren er sort indtil det makabre. Tematikken bygger videre på »Eblekrigen«s alvorligt advarende slutscene, hvor den kort-

synede menneske- og miljøfjendske kapitalisme dukker op igen, en trusel uudryddelig som kosten i Troldmandens lærling. I den nære fremtid i »Ægget er skørt« er fødemanglen blevet akut, den sociale opløsning er fremskreden. Æggene bruges til fremstilling af en dims til at klø sig i rumpen med - det absurde tegn på den yderste fremmedgørelse. Den tilbagevendende til naturen, der er den eneste overlevelsesmulighed, er blevet ensbetydende med en degeneration til liv på et lavere organisk stade (Gösta Ekmans åkandeagtige tilværelse i skovsøen). Titlen rummer i sig selv et symbolsk udtryk for problemet: den økologiske balance er skrøbe-

lig som et æg: når først det er knust bliver det aldrig til æg igen. Og dog: den umulige proces foregår under forkæsterne i en simpel men visuelt fascinerende baglæns-optagelse. Er der noget håb om at få processen til at vende? (Syntetisk fremstillet mad). Ja, et spinkelt og såre behersket håb: »Det smakar jækligt, men det går att äta!« Der er dog intet virkeligt befriende ved slutningen, eller for den sags skyld resten af denne urovækkende, selv poetiske film, der fortjener at blive set af et stort publikum, men som vil skuffe dem, der kun så noget uforpligtende divertiserende i »Eblekrigen«. (Ægget är löst! - Sverige 1975). P.H.

Premiererne

1. 7. 75 - 30. 9. 75/ved Claus Hesselberg

Anvendte forkortelser:

Adapt:	= Adaption	Komp:	= Komponist
Ark:	= Filmarkitekt	Kost:	= Kostumer
Arr:	= Musikarrangør	Medv:	= Medvirkende skuespillere
As-P:	= Associate Producer	P:	= Producere
Ass:	= Assistent	P-leder:	= Produktionsleder
Dekor:	= Scenedekorationer	Prem:	= Dansk premiere
Dir:	= Dirigent	P-selskab:	= Produktionselskab
Dist:	= Udlejer i oprindelsesland	P-sup:	= Produktions-supervisor
Ex-P:	= Executive Producer	P-tegn:	= Produktionstegner (design)
Foto:	= Cheffotograf	Rekv:	= Rekviziter
Instr:	= Instruktør	Sp-E:	= Specielle effekter
Kamera:	= Kameraoperatør	Udl:	= Dansk udlejning

ADVARSEL MOD EN HELLIG LUDER

Warnung vor einer heiligen Nutte (Motto: Hochmut kommt vor dem Fall). Vesttyskland/Italien 1970. **Dist:** Filmverlag der Autoren. **P-selskab:** Antiteater-X-Film/Tango Film/Nova International. **Instr:** Rainer Werner Fassbinder. **Instr-ass:** Harry Baer. **Manus:** Rainer Werner Fassbinder. **Foto:** Michael Ballhaus. **Farve:** Eastmancolor. **Klip:** Franz Walsch, Thea Eymész. **P-tegn:** Kurt Raab. **Musik:** Peer Raben, Gaetano Donizetti, Elvis Presley, Ray Charles, Leonhard Cohen, Spookey Tooth. **Medv:** Lou Castel (Jeff, instruktør), Eddie Constantine (Sig selv), Hanna Schygulla (Hanna, skuespillerinde), Marquard Bohm (Ricky, skuespiller), Rainer Werner Fassbinder (Sascha, produktionsleder), Ulli Lommel (Korbinian, arkitekt), Katrin Schaake (Script-girl), Benjamin Lev (Candy, spansk produktionsleder), Monika Teuber (Billi, sminkøse), Margarethe von Trotta (Babs, produktionssekretær), Gianni di Luigi (Mike, fotograf), Rudolf Waldemar Brem (Lysseatter). **Længde:** 103 min. **Prem:** 8.8.75 TV. Indspilningen started 28. august 1970 i Sorrento, Italien, og varede 22 dage. Melodrama.

ALICE BOR HER IKKE MERE

Alice Doesn't Live Here Anymore. USA 1975. **Dist:** Warner Brothers. **P-selskab:** Warner Brothers. **P:** David Susskind, Audrey Maas. **Ex-P:** Larry Cohen. **As-P:** Sandy Weintraub. **P-leder:** John G. Wilson. **Instr:** Martin Scorsese. **Instr-ass:** Mike Moder, Mike Kusley. **Manus:** Robert Getchell. **Foto:** Kent L. Wakeford. **Farve:** Technicolor. **Format:** Panavision. **Klip:** Marcia Lucas. **Dekor:** Toby Carr Rafelson. **Makeup:** Bob Westmoreland. **Frisurer:** Lola »Skip« McNailey. **Musik:** Richard LaSalle. **Sange:** »I've Got a Crush on You« af George & Ira Gershwin, »Gone With the Wind« af Allie Wrubel & Herb

Magidson, »Where or When« af Richard Rogers & Lorenz Hart, »When Your Lover Has Gone« af E. A. Swan. **Solist:** Ellen Burstyn. **Melodi:** »Daniel« af Elton John & Bernie Taupin. **Solist:** Elton John. **Melodi:** »Jeepster« af Marc Bolan. **Solist:** T-Rex. **Sang:** »All the Way from Memphis« af Ian Hunter. **Solist:** Mott The Hoople. **Sang:** »Roll Away the Stone« af Leon Russell & Greg Dempsey. **Solist:** Leon Russell. **Sang:** »I'm So Lonesome I Could Cry« af Hank Williams. **Solist:** Kris Kristofferson. **Sang:** »Cuddle Up a Little Closer, Lovely Mine« af Otto Harbach & Karl Hoschna. **Solist:** Betty Grable (klip fra »Coney Island« (1943)). **Sang:** »You'll Never Know« af Harry Warren & Mack Gordon. **Solist:** Alice Faye (klip fra »Hello, Frisco, Hello« (1943)). **Melodier:** »Wildwood Flower« (Trad.) **Arrangement:** Danny Franklin. »I Will Always Love You« af Dolly Parton. **Tone:** Don Parker. **Medv:** Ellen Burstyn (Alice Hyatt), Kris Kristofferson (David Barrie), Alfred Lutter III (Tommy Hyatt), Billy Green Bush (Donald Hyatt), Diane Ladd (Flo), Lelia Goldini (Bea), Harvey Keitel (Ben Eberhart), Lane Bradbury (Rita Eberhart), Vic Tayback (Mel), Jodie Foster (Audrey), Valerie Curtin (Vera), Murray Moston (Jacobs), Harry Northrup (Bartender hos Joe & Jim), Mia Bendixen (Alice, 8 år), Ola Moore (Gammel dame), Martin Brinton (Lenny), Dean Casper (Chicken), Henry M. Kendrick (Mand i sportsforretningen), Martin Scorsese, Larry Cohen (Gæster i cafeteria), Mardik Martin (Gæst i baren under prøve). **Længde:** 110 min. 3070 m. **Censur:** Rød. **Udl:** Warner/Constantin. **Prem:** 18.8.75 Cinema 1-2-3. Indspilningen started 24. januar 1974. Eksteriorscenerne optaget i Tucson, Arizona. Filmen vist ved Cannes Festivalen i 1975. Ellen Burstyn modtog en Oscar for sin rolle (Bedste kvindelige hovedrolle). Anm. Kos. 127.

Bolan. **Solister:** T Rex. **Sang:** »Big Bird« af Jerry Goodman, Rick Canoff. **Solister:** The Flock. **Sang:** »Esther's Nose Job« af Mike Rutledge. **Solister:** The Soft Machine«. **Tone:** Brian Snelling, Gareth Heywood. **Længde:** 101 min. **Udl:** Dagmar. **Prem:** 8.8.75 Dagmar. Affotograferet musik.

TOSSET MED SEX

Sex Freaks. USA 1974. **Dist:** Rainbow Distributors. **P-selskab:** Alpha Productions. **P:** M. C. Von Hellen. **Instr:** M. C. Von Hellen. **Manus:** M. C. Von Hellen. **Foto:** Pierre Contran. **Farve:** Eastmancolor. **Klip:** Norman Fox. **Musik:** Laslo Brundic. **Medv:** John Holmes, Rich Cassidy, Joan Morrissey, Robert Chatham, Tina Håkansson, Leona Raphael, Noelle Cooper, Dirk Lenz, Viola James. **Længde:** 79 min. **Censur:** Fb.u.16. **Udl:** Dansk-Svensk. **Prem:** 8.9.75 Cinema 1-2-3. Pornofilm.

ULVEN

Ljutyj. USSR 1974. **Dist:** Sovexport. **P-selskab:** Kazakhfilm. **Instr:** Tolomusj Okejev. **Manus:** Andrej Mikhailov-Kontjalovskij, Eduard Tropinin. **Efter:** roman af Mukhtar Auezov »Serij Ljutyj«. **Foto:** Kadyrhan Kydryaliev. **Farve:** Sovcolor. **Format:** 16 mm. **Musik:** D. Botbaev. **Medv:** Suymenkul Chokmorov (Onkel Akhtangul), Karagandai Satajev (Drengen Kurmash), Aliman Jangorozova (Bedstemor), K. Valiet, N. Ikhtimbaev (Bai). **Længde:** 96 min. 1040 m. **Censur:** Rød. **Udl:** Posthus Teatret. **Prem:** 29.8.75 Posthus Teatret. Anm. Kos. 128.

USHER-BANDEN

The Tall T. USA 1957. **Dist:** Columbia. **P-selskab:** Scott-Brown Productions. **P:** Harry Joe Brown. **As-P:** Randolph Scott. **P-ass:** David Breen. **Instr:** Budd Boetticher. **Instr-ass:** Sam Nelson. **Manus:** Burt Kennedy. **Efter:** fortælling af Elmore Leonard. **Foto:** Charles Lawton Jr. **Farve:** Technicolor. **Klip:** Al Clark. **Ark:** George Brooks. **Dekor:** Frank A. Tuttle. **Musik:** Mischa Bakaleinikoff, Heinz Roemheld. **Tone:** Ferol Redd. **Medv:** Randolph Scott (Pat Brennan), Richard Boone (Usher), Maureen O'Sullivan (Doretta Mims), Arthur Hunnicutt (Ed Rintoon), Skip Homeier (Billy Jack), Henry Silva (Chink), John Hubbard (Willard Mims), Robert Burton (Tenvoorde), Robert Anderson (Jace), Fred E. Sherman (Hank Parker), Chris Olsen (Jeff). **Længde:** 77 min. **Prem:** 2.7.75 TV. Anm. Kos. 127.

VILDE FÅR, DET

Le Mouton Enragé. Frankrig/Italien 1974. **Dist:** Prodis. **P-selskab:** Viaduc Prod (Paris)/Trac (Rom). **P:** Leó L. Fuchs. **P-leder:** Roger Debelmas. **Instr:** Michel Deville. **Instr-ass:** Philippe Monnier, Fred Runel. **Manus:** Michel Deville. **Adapt:** Christopher Frank. **Dialog:** Christopher Frank. **Efter:** roman af Roger Blondell. **Foto:** Claude Lecomte. **Farve:** Eastmancolor. **Klip:** Raymonde Guyot. **Dekor:** Pierre Lefait. **Musik:** Saint-Saëns (»Trio en fa«, »Quatuor en si bémol«, »Septuor en mi bémol«, »Introduction et rondo Capriccioso«, »Symphonie No. 3«, »Concerto pour piano no. 2«). **Musik-sup:** Jose Berghmans. **Dir:** André Girard. **Medv:** Jean-Louis Trintignant (Nicolas Mallet), Romy Schneider (Robertte Groult), Jean-Pierre Cassel (Claude Fabre), Jane Birkin (Marie-Paule), Florinda Bolkan (Flora), Georges Wilson (Lourceuil), Henri Garcin (Berthoud), Michel Vitold (Groult), Dominique Constanza (Sabine), Jean-Francois Balmer (Vischenko), Estella Blain (Shirley Douglas), Betty Berr (Sylvie), Georges Beller (Jean M.), André Reybaz (Kalfon), Carlo Nell (Ondrasz), Pierre Gualdi (M. Carelmann), Adrienne Servantie (Mme. Carelmann), Yvette Delaune (Ung pige på Blvd. Saint-Michel), Salvino di Pietra (Rolls-Royce Chauffør), Guy Michel (Benoit). **Længde:** 105 min., 2895 m. **Censur:** Fb.u.16. **Udl:** Obel. **Prem:** 25.7.75 Grand. Lystspil.

VORHERRES SKRAPPE DRENGE

Porgi l'altra guancia. Fransk titel: Les Deux Missionnaires. Italien/Frankrig 1974. **Dist:** Titanus/C.I.C. **P-selskab:** Inter Ma.Co. (Rom)/Marianne Prod. (Paris). **P:** Dino De Laurentiis. **Instr:** Franco Rossi. **Manus:** Rodolfo Sonego, Augusto Caminito, Fausto Saraceni, Gianfranco Clerini, Nino Marino, Franco Rossi. **Efter:** idé af Rodolfo Sonego. **Foto:** Gabor Pogany. **Farve:** Technicolor. **Klip:** Giorgio Serralonga. **Ark:** Francesco Bronzi. **Kost:** Marilú Carteny. **Musik:** Guido & Maurizio de Angelis. **Medv:** Terence Hill (= Mario Girotti) (Padre G.), Bud Spencer (= Carlo Pedersoli) (Padre Pedro de Leon), Jean Pierre Aumont (Delgado), Maria Cumano Quasimodo (Gonzaga), Roberto Loggia, Jacques Herlin (Il Vescovo), Mario Pilar (Agente Commerciale), Mario Epichini (Direktør Bisca), Salvo Basile, Lorenzo Piani. **Længde:** 89 min. **Censur:** Rød. **Udl:** Warner/Constantin. **Prem:** 18.7.75 Kinopalæet. Indspilningen startet 11. februar 1973. Komedie.

Næste gang

Som allerede nævnt er det nu, det er tid at tænke på at tegne abonnement på Kosmorama, så

De er sikker på at få bladet, sikker på at blive alsidigt orienteret om, hvad der sker på den danske filmfront, hvad enten det drejer sig om nye danske eller nye udenlandske film. Og så sparer De som bekendt penge ved at abonnere – men alt det har De formentlig allerede læst om forrest i bladet (hvis ikke, så blad om til side 263), her kan De i stedet læse lidt om, hvad De kan glæde Dem til i næste nummer af Kosmorama.

Tyngdepunktet, så at sige, bliver en grundig og spændende artikel-samling om Ernst Lubitsch, den amerikanske komedies gigant. Der findes relativt lidt tilgængeligt stof (på dansk) om Lubitsch, der startede som skuespiller allerede i 1912 og et par år senere blev instruktør i Tyskland, men hvis verdensberømmelse for alvor faldt sammen med tonefilmens gennembrud, da Lubitsch var kommet til Hollywood.

Louis Malle er en anden filmskaber, som vi i det kommende nummer bringer nyt stof om. Malle begyndte samtidig med fransk films nye bølge, men det er især med de senere film, »Tyven fra Paris«, »Uroligt hjerte« og »Lacombe Lucien«, at instruktøren for alvor har vist sit mesterskab. Foruden en artikel om Malles tidlige produktion kommer der en analyse af instruktørens seneste film, »Black Moon«, samt et nyt interview med Malle.

Ligeledes bringer vi et interview med Milos Forman i anledning af Formans nye film »One Flew Over the Cuckoo's Nest« med Jack Nicholson. Der kommer også en snak med amerikaneren Sydney Pollack, hvis seneste to film »Yakuza« og »Tre døgn for Condor« vi anmelder.

Andre nye film, der analyseres i bladet, er Henning Carlsens »Da Svante forsvandt«, Mike Nichols' »The Fortune« (der ikke nåede at få premiere før dette nummer, hvorfor den lovede anmeldelse måtte udskydes), Steven Spielbergs gyser »Jaws« (»Dødens gab«), Anja Breiens »Hustruer« og Luchino Viscontis seneste film. Og meget, meget mere.

Ernst Lubitsch

»Dødens gab«

Henning Carlsen instruerer Svante-filmen

